

10 2003 - 10 km - 2001 0000 + 002 0

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

++

VM

AL

SKOWROŃSKA Halima

2d. Nowaczyk vel Nowaczyk

| 1925 - 1934 |

3657/1 WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — SKOWROŃSKA Helene
zd. Nowaczyk vel Nowaczyk

I/1. Relacja ✓ k. 4, 5, 4

3657/WSK

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓ k. 1, 3, 1-2

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie ✓ 206. 2/1/1

I/1. Relacja:

- Relacja Haliny Skowronskiej z d. Nowaczyk puzława puzława M. Suleja i W. Mintela w r. 2007. Fotografia. Msp. Kserokopia, k. 2, s. 1-2.
- Biogram Skowronskiej Haliny z d. Nowaczyk vel Nowaczyk opr. puzława E. 2. i D. Kr. do III. t. "Słownika VM Kobiet". 20. II. 06. Msp. oryg. k. 2, s. 3-4.

AL

Halina SKOWROŃSKA z d. NOWOCZYK

Urodziła się 5 lutego 1925 r. w Warszawie jako córka Antoniego i Bronisławy z d. Stankiewicz.

W 1943 r. wstąpiła w Warszawie do GL.

Wczesną wiosną tego roku przydzielona do Kielc na placówkę GL kierowaną przez Antoniego Pęczkowicza, ps. Rodak. Placówka ta zajmowała się wytwarzaniem granatów ręcznych na potrzeby oddziału GL „Narbutta”. W Kieleckim zginął w tym czasie jej brat, który także należał do GL.

Zadaniem jej było dostarczanie granatów i amunicji na teren Tomaszowa Lubelskiego i Puszczy Solskiej dla oddziałów GL. Zadanie to wykonywała wraz ze Stefanem Okoniewskim, ps. Rakieta. Dowoziła także z Siedlec z placówki kierowanej przez Wacława Łopacińskiego, ps. Grat I materiał kruszący do granatów oraz prasę konspiracyjną.

Uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim jako żołnierz batalionu AL „Czwartaków”. W oświadczeniu wydanym jej w kwietniu 1965 r. płk dypl. Edwin Rozłubirski, b. zastępca dowódcy batalionu „Czwartaków” napisał: „*Oświadczam, że Ob. Skowrońską Halinę c. Antoniego z domu Nowaczyk znam z okresu powstania warszawskiego. W/w była jako młodzieńca dziewczyna łączniczką w batalionie szturmowym AL im. Czwartaków i znajdowała się pod moim dowództwem. W czasie walk o Śródmieście w rejonie ulicy Książęcej została ciężko ranna w tył głowy. Rana ta stała się powodem uszkodzenia pola wzrokowego w korze mózgowej i bezpośrednią przyczyną jej kalectwa.*”

W/w swoją postawą wykazaną w walkach o wyzwolenie Ojczyzny w pełni zasłużyła sobie na przyznanie jej wysokiego odznaczenia bojowego."

Po wojnie jako całkowicie ociemniała należała od 1949 r. do Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL. Była także członkinią ZBoWiD. Wyszła za mąż, lecz w połowie lat 60-tych żyła w separacji. Mieszkała przy ul. Waszyngtona 79/81. Utrzymywała się z pracy chałupniczej (szczotkarstwo) wykonywanej dla Spółdzielni Inwalidzkiej Ociemniałych Żołnierzy.

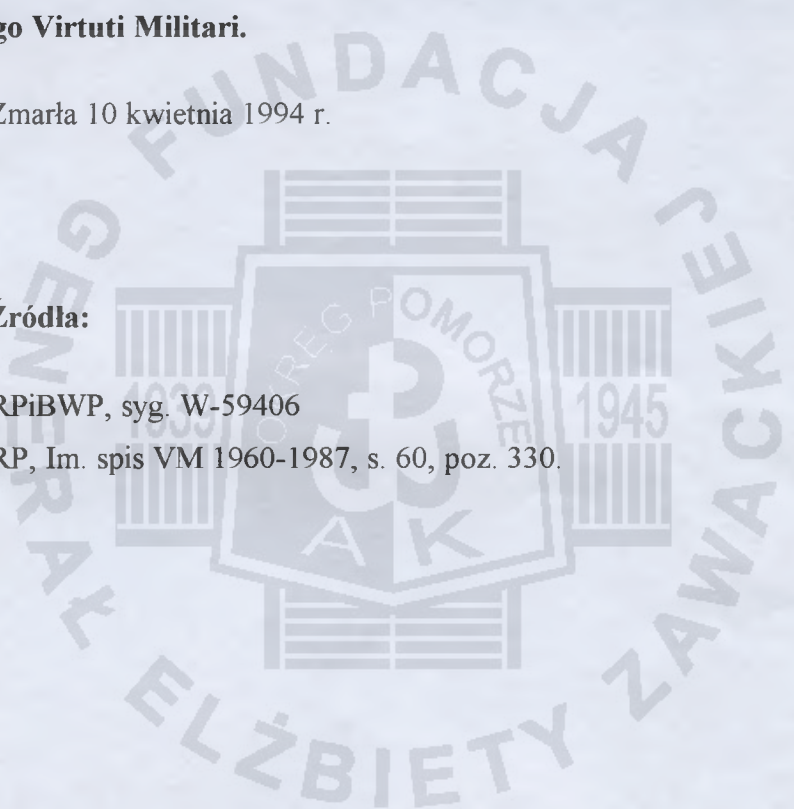
Uchwałą Rady Państwa z dnia 21 marca 1966 r. została odznaczona „za czynny udział w walkach z hitlerowskim okupantem” Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Zmarła 10 kwietnia 1994 r.

Źródła:

A ZG ZKRPIBWP, sygn. W-59406

BKiO KPRP, Im. spis VM 1960-1987, s. 60, poz. 330.

SKOWROŃSKA Halina z d. NOWOCZYK vel NOWACZYK (1925-1994), od 1943 żołnierz GL ~~najpierw~~ w Warszawie, potem w Kielcach, uczestniczka Powstania Warszawskiego jako żołnierz batalionu AL. „Czwartaków”; po wojnie inwalidka

Halina Nowoczyk vel Nowaczyk urodziła się 5 II 1925 w Warszawie jako córka Antoniego Nowoczyka i Bronisławy z d. Stankiewicz.

Od 1943 ^{ciężka} ~~żołnierz~~ GL w Warszawie. Wiosną tr. skierowana do kieleckiej placówki GL dowodzonej przez A. Pęczkowicza, ps. „Rodak”. Placówka ta zajmowała się wytwarzaniem granatów ręcznych na potrzeby oddziału GL im. Ziemi Kieleckiej dowodzonego przez I. Robba „Narbutta”. Haliny zadaniem było dostarczanie razem ze Stefanem Okoniewskim ps. „Rakieta” granatów i amunicji na teren Tomaszowa Lubelskiego i dla oddziałów GL w Puszczy Solskiej. Dowoziła także aż z Siedlec materiał kruszący do granatów oraz prasę konspiracyjną.

Uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim jako sanitariuszka batalionu szturmowego AL im. „Czwartaków”. W oświadczeniu ^{napisanym} ~~wydanym~~ jej w kwietniu 1965 płk dypl. Edwin Rozlubirski, b. zastępca dowódcy batalionu „Czwartaków” napisał: „Oświadczam, że Ob. Skowrońską Halinę c. Antoniego z domu Nowaczyk znam z okresu powstania warszawskiego. W/w była jako młodzieńca dziewczyna łączniczką w batalionie szturmowym AL im. Czwartaków i znajdowała się pod moim dowództwem. W czasie walk o Śródmieście w rejonie ulicy Książęcej została ciężko ranna w tył głowy. Rana ta stała się powodem uszkodzenia pola wzrokowego w korze mózgowej i bezpośrednią przyczyną jej kalectwa. W/w swoją postawą wykazaną w walkach o wyzwolenie Ojczyzny w pełni zasłużyła sobie na przyznanie jej wysokiego odznaczenia bojowego.”

Halina Skowrońska Uchwałą Rady Państwa z dnia 21 III 1966 została odznaczona „za czynny udział w walkach z hitlerowskim okupantem” Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po wojnie mieszkała w Warszawie. Jako całkowicie ociemniała należała od 1949 do Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL. Była także członkinią ZBoWiD. Wyszła za mąż za Skowrońskiego (nieznanego imienia), lecz w połowie lat 60-tych żyła w separacji. Utrzymywała się z pracy chałupniczej (szczotkarstwo) wykonywanej dla Spółdzielni Inwalidzkiej Ociemniałych Żołnierzy. Zmarła 10 IV 1994.

Brat Haliny (nieznanego imienia) w czasie wojny żołnierz GL w Kieleckim, tam poległ.

1) 1/24

APAK, T. 3657/WSK; A ZG ZKRPIBWP, sygn. W-59406; BKiO KPRP, Im. spis VM 1960-1987, s. 60, poz. 330; Kancelaria Prezydenta RP, Wniosek o nadanie orderu Virtuti Militari H. Skowrońskiej;

Epitafium, s. 3; Wesołowski, *PRL. Kaw. VM...*, s. 79.

- I/2 - Dokumenty (sensu ścisła) dotyczące osoby relatora: Halina Skarwińska.
- Wniosek o nadanie orderu Krzyża VM. - tej klasy. Msp. Kserokopi
K. 1, s. 1-2.

Przebieg M. Sulej 17 VII 06 (2 kenc. Przebieg. RP) / 1/2/1
Arch. E2 p. 886/06

POUFNE

WNIOSEK O NADANIE ORDERU – ODZNACZENIA

99 66

Krzyż Virtuti Militari V klasy

(podać rodzaj, klasę, stopień orderu lub odznaczenia)

1 Dane ogólne		
a) imię i nazwisko	a) <u>Halina Skowrońska</u>	
b) imiona rodziców	b) <u>Antoni i Bronisława</u>	
c) nazwisko panięskie (dla mężatek)	c) <u>Nowaczyk</u>	
d) w przypadku zmiany nazwiska podać nazwisko rodowe	d) <u>-</u>	
2 Miejsce urodzenia	3 Data urodzenia	
<u>Warszawa</u> <small>(miasto, powiat, województwo)</small>	<u>5</u> dzień	<u>2</u> miesiąc
		<u>1925</u> rok
4 Miejsce zamieszkania	<u>Warszawa, ul. Waszyngtona Nr 79/81 m 27</u>	
5 Miejsce pracy i stanowisko	<u>Warszawa, ul. Sienna 82 Spółdzielnia Ociemniałych Żołnierzy - szczotki</u> <small>(miejscowość) (nazwa zakładu pracy) (stanowisko)</small>	
6 Przynależność partyjna	<u>bezpartyjna do 1939 r.</u>	<u>bezpartyjną w okresie okupacji</u>
		<u>bezpartyjną po wyzwoleniu</u>
7 Wykształcenie	<u>średnie ogólne</u>	<u>nie posiada specjalne</u>
8 Służba wojskowa (czy i kiedy odbywał służbę wojskową – podać ostatni stopień wojskowy)	<u>5.8.1944r – 16.9.1944r Baon "Czwartaków" im. Wilińskiego A.L. – sanitariuszka</u>	
9 Czy był karany sądownie po wyzwoleniu (jeżeli był karany – podać za co, kiedy i wymiar kary)	<u>nie karana</u>	
10 Posiadane ordery, odznaczenia i odznaki	<u>Srebrna Odznaka Przewodnika Pracy - 1952r</u> <small>rodzaj, klasa, stopień i data nadania</small>	<u>za pracę w Spółdzielni Ociemniałych Żołnierzy</u> <small>za jakie zasługi</small>
11	<u>Barbara Paduch – Kierownik Biura Prezydialnego Z.O.Z.</u> <small>(imię, nazwisko i stanowisko służbowe lub funkcja osoby odpowiedzialnej za ścisłość w/w danych personalnych)</small>	
	<u>Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku</u> <small>(miejscowość i data)</small>	<u>Barbara Paduch</u> <small>(podpis)</small>
12 Adnotacje Biura Odznaczeń Kancelarii Rady Państwa		

W kartotece nie figuruje
dnia 10 III 19 64
podpis ZC

l.dz. 1754/NSK-412/07
R

13 Uzasadnienie wniosku (konkretne opisanie zasług, uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz krótką charakterystyką postawy społecznej).

Ob. Malina Skowrońska mając 19 lat wstąpiła ochotniczo w szeregi Armii Ludowej by jako żołnierz Baonu "Czwartaków" brać udział w powstaniu warszawskim. Przydzielona została do brygady sanitarnej gdzie wykazała odwagę i męstwo. Razem ze swim baonem przebywała przez cały czas na Śródmieściu / Nowogrodzka 22, Pałacoyk na Skarpie i t.p./ gdzie niosła pomoc rannym, aż do czasu gdy sama ranną została t.j. do dnia 16.9.1964 roku. Na skutek odniesionych ran straciła wzrok i następnie została zwolniona z wojska.

Po Wyzwoleniu wstąpiła w szeregi Związku Ociemniałych Żołnierzy, gdzie aktywnie pracowała społecznie, a następnie zaczęła pracować w Spółdzielni Ociemniałych Żołnierzy, pełniąc tam społecznie wiele odpowiedzialnych funkcji /Rada Zakładowa, Rada Nadzorcza, Komisja i.t.p./. Postawa moralna i stosunek do obecnego ustroju bez zarzutu.-

14 Jednostka sporządzająca wniosek Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL w Warszawie, ul. Jasna 24/26

(nazwa jednostki organizacyjnej)

Przewodniczący Zarządu Oddziału Warszawsko-Puławsko-Lubelski

Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku

(miejscowość i data) (stanowisko służbowe lub funkcja) (podpis)

W. Tomaszek

15 Opinia zakładowej organizacji politycznej i związkowej (jeżeli przedłożenie wniosku następuje z inicjatywy zakładu)

Oddział Warszawski, ul. Jasna Nr 24/26

Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku

(miejscowość i data) (stanowisko służbowe lub funkcja) (podpis i funkcje organizacyjne)

sekretarz Dan. Ochocki

16 Nadrzędna jednostka opiniująca

Zarząd Wojewódzki Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL w Warszawie, ul. Jasna 24/26

komisja wojewódzka

Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku

(miejscowość i data) (stanowisko służbowe lub funkcja) (podpis)

Leon...

17 Opinia Komisji Odznaczeń Państwowych

PRETYTUŁY RZĄDU NARODOWEGO

W. UL. WARSZAWY

STANOWISKO KOMISJI ODZNAČEN PAŃSTWOWYCH

Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku

(miejscowość i data) (podpis i funkcje w Komisji)

Jan Nowak
Tadeusz Zakrzewski

18 Organ przedstawiający wniosek Radzie Państwa

GŁÓWNA KASOWNIA ORGANIZACYJNA

Zarząd Wojewódzki Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL w Warszawie, ul. Jasna 24/26

Warszawa, dnia 19 czerwca 1964 roku

(miejscowość i data) (stanowisko służbowe lub funkcja) (podpis)

Władysław...

MS

10077

II Skowronowska Nowoczek

Habime G. Antoniowa

5 II Amb. 1925

FL

V. Narziskowe karty informacyjne

Bot. Conwankowal

Nambirawate

1. N

2. I., ps.

3. ur.

4. st.

5. Org.

6. przydz.

7. funkcje

8. nr

9. źr.

brox w st. Dziślaczny;

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

i

UM
SKOWRONSKA Helina

AL

-uw. 1925

Zob. "Epitafium", Ziel. Górn. s. 3

D. W. I 05

SKOWROŃSKA Halima

